

Yttrande

Remiss – Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun

Kulturdepartementet har bjudit in Örebro kommun att lämna yttrande över remissen ” Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun”.

Örebro kommun lämnar några synpunkter nedan:

Övergripande synpunkter

Det är positivt att förslaget ställer krav på en ökad och utvecklad samverkan. Örebro kommun instämmer i att en inkludering av fler kulturområden skapar förutsättningar för en ökad delaktighet och att en bredare målgrupp med större geografisk spridning får tillgång till konst- och kultur. En ökad inkludering och delaktighet bidrar till positiva effekter på människors livskvalitet. Detta är också extra viktigt i samhället när socioekonomiska skillnader växer. Det kan också, om kulturen ges utrymme i stadsrummet, positivt påverka stadslivet och upplevelsen av stadsdelar och orter, vilket kan få extra stor betydelse när närvaron av handel och olika former av service minskar i omfattning.

Örebro kommun vill betona att ett breddat kulturutbud som kan omfatta helt nya områden till vilka statsbidrag kan fördelas också bör ges ett större ekonomiskt utrymme för att inte nuvarande konst- och kulturområden ska tvingas till nedskärningar. För att både medborgare och beslutsfattare ska få förståelse för konstens, kulturens och stadsbyggandets roll för människors livskvalitet och samhällets utveckling är det viktigt att staten kan ge fortsatt och utvecklat stöd med tydliga argument på det sätt som redan görs inom gestaltad livsmiljö.

Förslagen om ökad samverkan kan bidra till positiva effekter på samarbetet mellan regioner och kommuner kring området gestaltad livsmiljö, något som redan idag är välutvecklat i några av landets regioner. För att också säkerställa en mångfald och en geografisk spridning av kulturverksamhet är statens roll i långsiktig uppföljning och utvärdering av samverkansmodellen och bidragsfördelningen viktig.

En målsättning med utredningen är att visa på en förenkling av administrationen. En utmaning för kommunens arbete kan bli att det nya arbetssättet initialt kan innebära en större administration. Detta beror naturligtvis på att kommunen kommer bli en mer aktiv part utifrån den nya samverkansmodellen. Viktigt att notera är att förändringen kommer kräva mer av kommunerna och detta kan bli kännbart för de mindre kommunerna.

Specifika synpunkter

1.2 Förslag till förordning om statsbidrag till kulturverksamhet i samverkan (s. 18)

Utredningen vill skapa större flexibilitet för region och kommun att använda stödet. Det kan till exempel skapa förutsättningar för samordnade funktioner inom regional kulturskola då ett tidigare argument är att den inte varit en del av samverkansmodellen. Det kan också bidra till en möjlighet till en ökad samverkan mellan kultur och skola.

9.2 Villkor för fördelning av statsbidrag

Inför krav på konstnärlig frihet (s. 213)

Att förtydliga kravet på konstnärlig frihet är bra. Ett medskick blir att kommunerna kontinuerligt behöver säkerställa att det finns kompetens omkring att arbeta mot professionella aktörer. Förändringen kanske inte bli så omfattande då regionen kan komma att fortsätta att fördela medel som tidigare till dessa konstformer, utan större inblandning från kommunen. Fast det beror så klart på hur regionen och kommunen väljer att samarbeta i dessa frågor.

9.5 Utvecklade dialogformer (s. 228)

Det är positivt att kommuner bjuds in till dialoger men det kan finnas en risk att mindre kommuner inte har resurser eller möjlighet att delta i dialogen. Detta behöver säkerställas.

10.2 Gestaltad livsmiljö (s. 239)

Örebro kommun instämmer i behovet av en översyn av de så kallade skönhetsparagraferna i plan- och bygglagen i syfte att stärka gestaltungsaspekterna i lagstiftningen. Kommunen ställer sig också positiv till förslag som avser enprocentregeln och hur användandet av kommunala arkitekturpolicys kan främjas.

Kommunen instämmer också i behovet att lyfta fram ett helhetsperspektiv som omfattar hela den gestaltade livsmiljön och som stäcker sig från detaljnivå till mer övergripande sammanhang och där konst och kulturutövande blir en integrerad och naturlig del i stadsbyggandet.

Kommunen vill betona vikten av att se över regelsystemet för frågor kopplade till gestaltning, även på mer översiktliga nivåer så som exempelvis i kommunens översiktsplaner. Förändringar i regelsystemet som tydliggör värdet och innebörden av god gestaltning. Hänsyn till historiska sammanhang och sociala värden bidrar till att kommunerna kommer ha större möjlighet att påverka utvecklingen i riktning mot livsmiljöer som är bättre anpassade för människors behov.

Konstens positiva påverkan på stadsbyggande, samhällsutveckling och människors livskvalitet kan stärkas om enprocentregeln uppmärksammas mer som utredningen föreslår. Det skulle vidare också underlätta om formerna för enprocentregelns tillämpning tydliggjordes och gällde på lika villkor över hela landet.

10.3 Kulturinstitutionen skola (sidan 247)

Utifrån betänkandet möjliggörs en ökad samverkan som kan utvecklas och bli en större del i de kultursamverkansplaner som kan komma att skrivas framledes. Olika typer av samarbeten skulle också kunna utvecklas inom ramen för kultursamverkansmodellen. Det skulle kunna möjliggöra att kortare projekt

ÖREBRO

2024-03-11

Ks 1902(2024)

så som exempelvis en utredning av skolbibliotek skulle gå att söka medel för med de nya förslagen.

John Johansson (S)
Ordförande
kommunstyrelsen

UTKAST